

Byla C-371/10

National Grid Indus BV

prieš

Inspecteur van de Belastingdienst Rijnmond/kantoor Rotterdam

(*Gerechtshof Amsterdam* prašymas
priimti prejudicinį sprendimą)

„Bendrovės faktinės administracijos buveinės perkėlimas į kitą nei bendrovės įsteigimo valstybę narę — Įsisteigimo laisvė — SESV 49 straipsnis — Bendrovės, kuri perkelia buveinę iš vienos valstybės narės į kitą, turto dalių latentinio vertės padidėjimo apmokestinimas — Mokesčio sumos nustatymas buveinės perkėlimo momentu — Mokesčio sumokėjimas nedelsiant — Proporcingumas“

Generalinės advokatės J. Kokott išvada, pateikta 2011 m. rugsėjo 8 d. I - 12277

2011 m. lapkričio 29 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas . . . I - 12307

Sprendimo santrauka

1. *Laisvas asmenų judėjimas — Įsisteigimo laisvė — Sutarties nuostatos — Taikymo sritis — Pagal nacionalinę teisę įsteigtos bendrovės faktinės administracijos buveinės perkėlimas į kitą valstybę narę*
(*SESV 49 ir 54 straipsniai*)

2. *Laisvas asmenų judėjimas — Įsisteigimo laisvė — Apribojimai — Mokesčių teisės aktai — Pagal nacionalinę teisę įsteigtos bendrovės faktinės administracijos buveinės perkėlimas į kitą valstybę narę*
(SESV 49 straipsnis)
3. *Laisvas asmenų judėjimas — Įsisteigimo laisvė — Apribojimai — Mokesčių teisės aktai — Pagal nacionalinę teisę įsteigtos bendrovės faktinės administracijos buveinės perkėlimas į kitą valstybę narę*
(SESV 49 straipsnis)

1. Pagal valstybės narės teisę įsteigta bendrovė, kuri perkelia savo faktinę administracijos buveinę į kitą valstybę narę ir kurios, kaip pagal pirmosios valstybės narės teisę įsteigtos bendrovės, statusui šis buveinės perkėlimas neturi įtakos, gali remtis SESV 49 straipsniu, siekdama ginčyti jai pirmosios valstybės narės dėl šio buveinės perkėlimo nustatyto apmokestinimo teisėtumą.

asmens statusą, kuriuo naudojasi pagal tos valstybės narės teisę. Vis dėlto ši galimybė nereiškia, kad Sutarties nuostatos dėl įsisteigimo laisvės netaikomos nacionalinei teisei bendrovių steigimo ir likvidavimo srityje.

(žr. 27, 30, 33 punktus ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

Valstybė narė, be abejo, turi teisę apibrėžti ir tą sąsajos kriterijų, kurio reikalaujama siekiant pripažinti, jog bendrovė įsteigta pagal nacionalinę teisę ir tuo remdamasi gali pasinaudoti įsisteigimo laisve, ir tą, kurio vėliau reikalaujama tokiam statusui išsaugoti. Todėl valstybė narė turi teisę pagal jos teisinę tvarką įsteigta bendrovei taikyti apribojimus perkeliant faktinę administracijos buveinę iš šios valstybės teritorijos, siekiant, kad ši bendrovė galėtų išlaikyti juridinio

2. Net jei atsižvelgiant į Sutarties nuostatų dėl įsisteigimo laisvės formuluotę jos yra skirtos užtikrinti naudojimąsi priimančiojoje valstybėje narėje tomis pačiomis teisėmis kaip ir nacionalinių subjektų, jos taip pat draudžia, kad kilmės valstybė savo piliečiams ar pagal jos teisės aktus įsteigtoms bendrovėms ribotų įsisteigimo laisvę kitoje valstybėje narėje.

Taigi nacionalinės teisės aktai, pagal kuriuos dėl pagal nacionalinę teisę įsteigtos bendrovės faktinės administracijos buveinės perkėlimo į kitą valstybę narę nedelsiant apmokestinamas perkėlimo turto vertės latentinis padidėjimas, nors toks turto vertės padidėjimas neapmokestinamas, kai tokia bendrovė perkelia savo buveinę susijusios valstybės narės teritorijoje, ir jis būtų apmokestintas tik tuomet, jeigu būtų gautas faktiškai ir tik tiek, kiek vertė padidėjo, sukuria skirtingą požiūrį dėl turto vertės padidėjimo apmokestinimo ir gali atgrasyti pagal nacionalinę teisę įsteigtą bendrovę nuo buveinės perkėlimo į kitą valstybę narę. Šis skirtingas vertinimas yra apribojimas, iš principo uždraustas Sutarties nuostatomis dėl įsisteigimo laisvės.

Tačiau vienos valstybės narės bendrovės faktinės administracijos buveinės perkėlimas į kitą valstybę narę nereiškia, kad kilmės valstybė narė turi atsisakyti teisės apmokestinti turto vertės padidėjimą, atsiradusį jos kompetencijos srityje iki šio perkėlimo. Tokiu reglamentavimu siekiama užkirsti kelią situacijoms, kurios gali pakenkti kilmės valstybės narės teisei įgyvendinti kompetenciją mokesčių srityje jos teritorijoje vykdomos veiklos atžvilgiu, todėl jį galima pateisinti motyvais, susijusiais su apmokestinimo

kompetencijos paskirstymo tarp valstybių narių apsauga ir jis tinkamas garantuoti ši susijusių valstybių narių apmokestinimo kompetencijos paskirstymą.

(žr. 35, 37, 41, 46, 48 punktus)

3. SESV 49 straipsnį reikia aiškinti taip, kad:

- jis nedraudžia valstybės narės teisės aktų, pagal kuriuos mokesčio už bendrovės turto latentinį vertės padidėjimą suma nustatoma galutinai — neatsižvelgiant į turto vertės sumažėjimą ar padidėjimą, kurie gali atsirasti vėliau — tuomet, kai bendrovė dėl savo faktinės administracijos buveinės perkėlimo į kitą valstybę narę nustoja gauti apmokestinamojo pelno pirmojoje valstybėje narėje; šiuo atžvilgiu neturi reikšmės tai, kad apmokestintas latentinis turto vertės padidėjimas, susijęs su pelnu dėl valiutos kurso, negali būti parodytas priimančiojoje valstybėje narėje, atsižvelgiant į jos galiojančią mokesčių sistemą,
- jis draudžia valstybės narės teisės aktus, kuriais reikalaujama mokesčių už bendrovės, perkeliančios savo

faktinę administracijos buveinę į kitą valstybę narę, turto dalių latentinių vertės padidėjimą sumokėti nedelsiant šio perkėlimo momentu.

Nacionalinės teisės aktai, leidžiantys bendrovei, kuri perkelia savo faktinę administracijos buveinę į kitą valstybę narę, pasirinkti, pirma, mokesčio sumokėjimą nedelsiant, kuris yra nepalankus šiai bendrovei biudžeto srityje, bet nesukuria vėlesnių administracinių pareigų, arba, antra, atidėtą šio mokesčio sumos

sumokėjimą, prireikus su palūkanomis pagal taikytinus nacionalinės teisės aktus, būtinai siejamą su susijusios bendrovės administracine našta dėl perkėlimo turto kontrolės, yra priemonė, kuri tinka užtikrinti subalansuotą apmokestinimo kompetencijos paskirstymą tarp valstybių narių ir mažiau kenkia įsisteigimo laisvei nei šio mokesčio surinkimas nedelsiant.

(žr. 64, 73, 86 punktus ir rezoliucinės dalies 2 punktą)